Koksař obsluha chemické části koksovny (kód: 21-023-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Koksař
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Normalizace při zpracování koksárenského plynu	3
Dodržování bezpečnosti práce v koksárenském provozu	3
Provádění zkoušek v chemické části koksovny	3
Příprava výstupů z chemické části koksovny	3
Obsluha zařízení v chemické části koksovny	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.02.2013 do: 28.06.2019

Kritéria a způsoby hodnocení

Normalizace při zpracování koksárenského plynu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v názvosloví pro zpracování koksárenského plynu	Praktické předvedení v technické dokumentaci
b) Orientovat se v normách a technických podkladech souvisejících s činnostmi při zpracování koksárenského plynu	Praktické předvedení v technické dokumentaci
c) Vysvětlit technologické postupy procesů čištění koksárenského plynu	Ústní ověření
d) Charakterizovat vlastnosti koksárenského plynu	Ústní ověření
e) Popsat druhy produktů koksochemie	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržování bezpečnosti práce v koksárenském provozu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a předvést osobní ochranné pomůcky pracovníka (OOPP) na chemické části koksovny	Písemné ověření s ústní obhajobou
b) Vyjmenovat bezpečnostní rizika při práci na koksovně	Ústní ověření
c) Vyjmenovat bezpečnostní pravidla v chemickém provoze a při práci s plynem	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění zkoušek v chemické části koksovny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat chemické zkoušky při zpracování koksového plynu	Ústní ověření
b) Provádění mechanických odběrů vzorku plynů	Praktické předvedení s ústní obhajobou

Je třeba splnit obě kritéria.

Příprava výstupů z chemické části koksovny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat obsluhu zařízení pro biologické čištění odpadních vod	Ústní ověření
b) Expedice včetně nakládky např. benzolu, surového dehtu	Praktické předvedení s ústní obhajobou
c) Obsluhovat manipulační mechanizmy pro procesy čištění plynů	Praktické předvedení s ústní obhajobou

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha zařízení v chemické části koksovny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozeznat a popsat funkce strojů a zařízení používaných v koksochemickém provoze	Praktické předvedení s ústní obhajobou v provozním prostředí
b) Určit části jednotlivých zařízení a strojů v chemickém provoze koksovny a vyjmenovat jejich základní vlastnosti	Ústní ověření
c) Obsluhovat dehtové zařízení na výrobu benzolu	Praktické předvedení s ústní obhajobou
d) Obsluhovat turbo odsávací zařízení	Praktické předvedení s ústní obhajobou
e) Obsluhovat zařízení pro chlazení surového koksárenského plynu	Praktické předvedení s ústní obhajobou
f) Řídit provoz odsíření a odčpavkování koksárenského plynu s modifikovanou výrobou kapalné síry a katalytickým štěpením čpavku	Praktické předvedení s ústní obhajobou

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována (odkaz na povolání v NSP – http://katalog.nsp.cz/karta_p.aspx?id_jp=100236&kod_sm1=36).

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou strojírenství nebo hutnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídících činnostech v oblasti koksárenství nebo ve funkci učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na strojírenství nebo hutnictví a alespoň 5 let odborné praxe v řídících činnostech v oblasti výroby výrobků koksovny, nebo ve funkci učitele odborných předmětů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:
– Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
– Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Zkoušku provádět v provozu koksoven na zařízení chemického provozu (zařízení na výrobu benzolu, zařízení na odsíření a odčpavkování koksárenského plynu, zařízení biologického čištění odpadních vod, manipulační mechanismy, provozní normy, technické podklady apod.).

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 45 až 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 3 až 4 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard připravila SR pro hutnictví, slévárenství a kovárenství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Arcelor Mittal, a. s.
TŽ, a. s.
OKK, a. s.